

Published every TUESDAY, THURSDAY and SATURDAY by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly \$4.50
Boston and suburbs \$5.50
Foreign countries yearly \$5.50

Lietuvos ir Amerikos Lietuviu Santykiu gerėjimas.

Del nelemtu aplinkybiu Lietuvos ir Amerikos lietuviu santykiai buvo tiek pablogėję, kad jau rodėsi jie nebeatsitaisyti. Mūsų išeiviai aplankė Lietuvą tankiai ja keikdavo ir smerkdavo.

Reikia tikėtis, kad tas ūpas neatslugs ir toliau. Žinoma, jei mes, amerikiečiai, mokėsime organizuoti pavyzdingos ekskursijos nuvykti savo bočių šalėn.

Nėra abejonės, kad Lietuvos lietuvių pastangas, gerinti pakrikusius santykius, mes su džiaugsmu pasitiksimė. Užjūrio broliai mūsų nepamiršdami, skatins mus savo tėvynę tankiau prisiminti.

Kad skaitytojams geriau tą klausymą nušviestų, ištiesi dedame didžiausio Lietuvos dienraščio "Lietuva" straipsnį, kuriame labai plačiai apie mus kalbama.

SVEČIAMS AMERIKIEČIAMS ATVYKUS

Šiomis dienomis atvyko pas mus paviešėtų apie šimtine mūsų vietaučių iš Amerikos.

Mes karštai sveikiname juos, linkime jiems kuo maloniausia praleisti laiką ir išsivežti kuo daugiausia gerų įspūdžių iš savo senos Tėvynės.

Mes dėkuojame jiems, kad jie mūsų nepamiršo. Mūsų pareiga — priimti svečius kuonuoširdžiausia nepaisant politinių spalvų bei tendencijų.

Nepamirškime, kad atvykę svečiai tai ištikimai Lietuvos sūnūs. Jie nepamiršta savo senos Motinos ir atvyko josios aplankyti. Taigi ir Motina privalo juos priimti kaip savo mylimiausių vaikų.

Prie šios progos verta yra paliesti ir visą išeivijos problemą, apie kurią buvo pareikšta raštu ir žodžiu nemaža nuomonų. Mes čia nekalbėsime apie reikiamus skundus, kaltinimus, pretensijas ir amerikiečių ir mūsų pusės.

Kur tik yra žmonės ten klaidų, nesusiųratimų, vaidų nestinga. Teisingai sakydavo romėnai, kad "Cuiusvis hominis est errare, sed nullius nisi insipientis in errore reverare" (kiekvienas žmogus klvsta, bet tik neišmintingas klaidos nenori taisyti).

Tačiau dabar pakalbėkime apie ką kitą, apie klausimą daug svarbesnį.

Vienas atvykusių svečių viešojoje prakalboje yra pasakęs: "Morituri vos salutant" (jus sveikina mirštantieji).

Morituri! Argi morituri? Taip, morituri. Kiekviena išeivija anksčiau ar vėliau išnyksta, nutautėja. Čia gali būti tik tai laiko, o ne fakto klausimas.

Kai kada jau pirmoji karta nutautėja, kaip kada — antroji, o trečioji ir ketvirtoji bemaž visados.

Net ir tenai, kur išeiviai sugebėjo naujai šaliai duoti savo kalbą ir kultūrą, kaip antai anglai — Jungtinėms Amerikos Valstybėms, ispanai — Perou, Chili, Argentinai, portugalai Brasilijai, net ir tenai išeivija vistiek nors pamaziau, atsiskyrė nuo savo kelmo ir sudarė naują tautą,

Jungtin. Vtlstybių pilietis — nebeanglas, pertujietis, chilietis, argentinietis — ne be ispanas, brasilietis — ne be portugalas.

Taigi išeivijos nutautėjimas — tai prigimties įstatymas. Jis gali mums nepatikti, mes galime prieš jį kovoti, bet pašalinti jo negalime, kaip negalime pašalinti jokio kito prigimties įstatymo.

Tačiau konstatavus faktą, jog kiekviena išeivija yra morituri, iš to dar neišeina, kad mes turėtumėm pailauti ją rūpinesi. Atvirksčiai, negalėdami pašalinti paties proceso, mes privalome jo veikimą stabdyti, trukdyti, kad kuo ilgiausia apsaugotumėm mūsų išeiviją nuo ištautėjimo.

Kiekvienas žmogus miršta fiziniai, kiekviena valanda ji artina prie mirties, tačiau tos būtenybės žinojimas jam nei kiek nekluduoja dirbti, veikti ir net kovoti su pačia mirtimi, nustumiant jo įvyki kuotoliausia. Taigi ir mes stengkimės daryti visą, kad mūsų išeivių tautinė mirtis įvyktų kuotoliausia: trečioje, ketvirtoje, penktoje kartoje, o jei galima dar toliau.

Kokiū būdu šito galima pasiekti? Palaikant išeivijoje mūsų kalbą, kultūrą ir ypatingai tautinę sąmonę Priemonėmis prie šio tikslo yra: bažnyčia, mokykla, tautinės organizacijos ir spauda.

Visiems žinoma kokį didelį vaidmenį sulosė bažnyčia mūsų išeivijos apsaugojime nuo ištautėjimo. Mat tikyba giliausia užgauna žmogaus dvasią. Ir jeigu ta tikyba koncentruojasi apie lietuvišką bažnyčią (suprask: lietuviškąją savo kalba ir dvasia, ne dogmatiniu arba etiniu turiniu), tai ji tampa galingu tautybei išlaikyti įrankiu.

Apie mokyklas tautiškų organizacijų ir spaudos reikšmę tautybei palaikyti, rodos, nėra reikalo daug kalbėti: jų svarbumas šiuo žvilgsniu visiems yra suprantamas. Tad reikia tik visais būdais stengtis jas palaikyti ir išvystyti.

Yra dar vienas svarbus išeivijos su savo tėvynę ryšys — tai grįžimo noras. Kolei išeivis nepersiskiria su mintim grįžti tėvynėn, tol jis laiko savę išeivijoj tik svečiu, gyvai interesuojasi savo tėvynės džiaugsmais ir vargais, stengiasi jai padėti, trumpai sakant jaučiasi labai ankštai su savo gimtąja šalimi surištu.

KETURIOS GERO GYVENIMO RODYKLĖS
DIEVOTUMAS, SUMANUMAS, BLAIVUMAS IR DARBŠTUMAS

SKIRIU LIETUVIAMS ESANTIEMS AMERIKOJE
Laisvai išvertė
Dzūkas Musteikėtis J. M.

(Tęsinys)
— Na... tai nedidelis daiktas, raštelį gali...
— Na, didelis daiktas! — atsakė Bartuškevičius:
— Antanas niekuomet daugiau negeria, kaip vieną stiklėlį.
— Niu, tai reikia duoti stipresnio midaus — atsakė žydas.
— Supranti?
— A, taip! — sako Bartuškevičius, suprantu! Reikia stipraus midaus su baltais milteliais, ar ne taip?
— Niu, tegul bus ir taip...
— O gi policija, teismas, tardytojas, gydytojas komisija o... o... o...
— Ai-vai! suriko Mendelis. Tu, Bartuškevičia, kai kalbi, tai, rodos niekad policijos valdininku nebuvai ir nemoki apdirbti tokį dalyką?! Nors tu žinai, ką daktaras pasakys, gera būtų su juo iš anksto pasikalbėti... Pasakys: "staiga miręs" ir tiek.
— Ar ne taip?
— Tikrai taip — sako žydas, — bet tu tylėk — nekalkbėk!
— Kodėl tylėti? Aš tuojuos eisiu ir pranešiu jam; jis žmogus geras, nepasigailės man 10 raudonųjų, o — aš, — sako žydas, duosiu 100 raudonųjų, tik reikia Bartuškevičiaui turėti protas!
— Kas? Koks protas?
— Mendelis apsižvalgė aplinkui: "Matai, — čia dabar nieko nėra — nei žmonos nei vaiku!"
— Na, tai kas bus?
— Štai kas... apart mudviejų nieks nežino, kad išlošė Antanas Poškus, bet pas jį raštelis.
— Na?

BESIŽVALGANT

"TĖVYNĖ" SUPARTIVEJO.

S. L. A. organas "Tėvynė," įsismaginęs blevizgų tauškaluose, tiek nuvažiavo, kad nebesimato nei galo. "Tėvynės" inspirantas, tai "Lietuvos Žinios" valstiečių-liudininkų organas. Špaltų špaltos pašvenčiamos Lietuvos ir jos tvarkos riekinimui. "Tėvynės" — nek Lietuvos juodinime labai niekšinga. Tik reikia stebėtis, kaip jos redaktorius drįsta tokiais keliais nuklampuoti.

Mes žinome, kad "Tėvynė" yra nepartinio Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organu ir tuom tarpu tas organas maitina savo skaitytojus partinių nesąmonių nuodais. Keista, kad ir pačių Susivienijimo narių tarpe ne-

sirinda tokių, kurie prieš tokiuos begėdiškus "Tėvynės" išsiskokimus tyli. Jeigu taip tėsis ir toliau, tai S. L. A. pataps paprastu partinio biznio kromeliu, į kurį padoresni žmonės nebejeis. Laidkas jau būtų "Tėvynė" apsisvalyti nuo šlamštų.

O gal S. L. A. padarė slapta sutartį su Lietuvos valstiečių-liudininkų partija?

LENKŲ KARIUOMENĖ

Lenkų seime apsaugos komisijos karo ministeris išsitarė, kad Lenkijos kariuomenėje yra 51 nušimtis svetimtųjų. "Jezus Marija!" — sušukęs komisijos pirminkas, — tož to ne polska armija (tai ne lenkų kariuomenė).

šitą norą ir reikėtų išeivijoj visais būdais palaikyti, ir stiprinti. Ir tai nebebūtų tuščia, nepamatuota sugestija. Juk pas mus gyventojų yra vos 38 ant ketvirt. kilometro. Tai labai didelis gyventojų skystumas. Lenkija turi lygiai du kartus tiek ir tai dar nesiskundžia kad būtų pertiršta. Jeigu mes sunkiai gyvename, tai tik dėl mūsų tingumo, nerangumo, apsilėidimo ir žemos kultūros. Amerika yra labai gera darbštumo, sumanumo ir kultūros mokykla. Jeigu mes taip dirbtumėm ir turėtumėm tiek sumanumo kaip amerikiečiai, tai ir pas mus pražydytų Amerika.

Skundžiamasi kapitalo stoka — amerikiečiai jo turi. Taigi amerikiečiai jeigu panorėtų lengvai taptų pas mus kultūros ir ekonominės gerovės pionieriais, tautos valdais. Nereikėtų nusiminti, kad vienam-kitam sugrįžus Lietuvon nepavyko. O Amerikoje ar visiems pavyksta?

Italijoj yra bemaž penkis kartus tirščiau gyventojų nei pas mus, žemė jų daug neturtingesnė negu mūsų ir vistiek italų labai maža pasilieka ant visados Amerikoj. Dauguma užsidirbę ir sustaupinę šiek tiek pinigų, grįžta tėvyne.

Visai šitai dvasiai, kaip augsčiau išdėstyta, mūsų išeivijoj palaikyti reikalinga kuolaugiausia santykių tarp Lietuvos ir išeivijos. Užtat mes labai karštai sveikiname atvykusius svečius amerikiečius ir linkime, kad panašūs apsilankymai iš abiejų pusių būtų kuo dažniausi.

DIKTATURA GRAIKIJOJE

Neseniai Graikijos laivyno ir kariuomenės dalys sukilo prieš esamąją tvarką ir nuvertė senąją valdžią. Krašto galva paskelbė generolą Pangalosą, kurs vadovavo sukilėliams.

Pangalosas sudarė ministrų kabinetą iš didesniųjų partijų. Sukilimas praėjo be žymių kautinių ir be kraujo praliejimo. Sena valdžia pabėgo.

NUOSAVYBĖS TEISĖS NAUJIEMS STATOMIEMS NAMAMS BOLŠEVIKIJOJE

Sovietijoje įneštas Centraliniam Vykdomam Komitetui kooperatyvės nuosavybės naujiems statomiems namams teisių įstatymas.

Tuo projektu einant, namai, pastatyti gyvenamųjų būty statymo draugijomis, pripažįstami toms draugijoms kaip nuosavybė. Paruoti tokiuos namus, kuriems kooperatyvai būtų užtraukę paskolą iš valstybės ir komunistinio banko, galima bus tik kooperatyvinėms organizacijoms ar valstybinėm bei tolygiom įstaigom.

Be to namų statymo kooperatyvai, naudodamiesi nuosavybės teisėmis, turi teisės naudotis ir visomis tomis teisėmis, kurios suteiktos statytojams.

Matome, kad bolševikai vis daugiau ir daugiau nusileidžia, taip vadinamam, kapitalistiniam pasauliui. Juk bolševikai sakėsi nepripažįsiai nuosavybės teisiu, bet nuo tų tvirtinimų jau atsisako.

NIEKO BAISAUS

Brooklyno "Vienybės" redaktorius J. Širvydas, dabar viešis Lietuvoje plačiai aprašinėdamas savo kelionės įspūdžius, tarp kitko pastebi: "Is Eitkunų Virbalin —

— Čia rašyk, aš pats nupirksiu žyminį ženklą.
— Ui, kaip aš galiu čia rašyti, o kur gausi išgerti?
— Jeigu taip, tai ir pas mane truputį rasis.
— Ne, tokių gerų gėrimų, kaip pas mane, tai Antanas neturi! Niu, aš žinau, kad tamsta mėgsti prie progos išgerti gero midaus, kurį pas mane perka tik dideliems ponams.
— Kur aš tau eisiu gerti, dar tik atsikėlęs.
— Niu, kodėl ne? Pas mane yra gerų keptų žuvų. Po tokiai žuviai midus gerai geriasi.
— Įkalbėjo, įkalbėjo, kad nieku būdu negalėjau atsakyti; pasiėmiau pinigų ir nuėjau.
Nuėjęs pas Mendelį radau sėdintį Bartuškevičių ir jau gerokai įkaušusį. Kaip tik mudu įėjova, pasikėlė iš vietos, pasisveikinome ir vėl susėdome prie stalo. Mendelis priėjo prie Bartuškevičiaus ir kaip tai nepaprastai jį pažvelgė, ir pastatė prieš jį jau anksčiau priuoštą midų.
— Du šimtai rublių po 6 rublius (30 litų) ir metus palūkanų? — klausia Bartuškevičius.
— Taip — tariau aš. Bartuškevičius parašė raštą, po kuriu Mendelis pasirašė.
— O liudininkai? — klausiu.
— Tuo tarpu įėjo du žmonės iš mūsų kaimo, kurie pasirašė liudininkais. Pasirašę išgėrė po stikliką degtinės ir išėjo sau...
Paskui Mendelis uždengė stalą, atnešė žuvų, duonos ir pradėjo su Bartuškevičiu valgyti. Mudviem bebajant valgyti atėjo Mendelis nešinas stiklelius midaus. Pirmą stiklėlį pastatė man, antrą Bartuškevičiui, trečią sau.

